

Kinder Torah

Vayeshev

בס"ד

Hashem is Always With You

The pit dungeon of Mitzrayim. The last place in the world that anyone would want to be. Any prison in the world today is a five star hotel compared to the pit dungeon of Mitzrayim. Yet who finds himself there? None other than Yosef HaTsaddik. Framed up on false charges by the wife of his master, he is thrown into the horrible dungeon. Besides suffering physically from the terrible conditions, he meets up with the dregs of society – the worst criminals and derelicts in Mitzrayim. What humiliation and degradation for an innocent man! One could not blame him at all if he got depressed. It is very easy to lose one's faith in Hashem's goodness in such a situation.

After all, these two officers of Pharaoh stood out – they were sad. Their mood was different from that of everyone else in the pit. Yosef had to ask them, "What is this all about? True, you are prisoners in the pit dungeon of Mitzrayim, but why the long faces? Where are the smiles that naturally belong on the faces of people with *emunah* (faith) in their hearts?" We see that Yosef HaTsaddik was so happy and filled with trust in Hashem that he brightened up the mood of all of the prisoners in the worst prison imaginable. He knew that The Almighty was with him, even in this pit dungeon. What *emunah* in Hashem! What a happy heart! What a *tsaddik*!

Rav Mattisyahu Solomon, Shlita, offers an inspiring and compelling analysis of the story of Yosef HaTsaddik. Yosef does not get depressed in the pit dungeon. We see this directly from the verses in the Torah. The warden sees that Yosef is intelligent and capable. He appoints him to be in charge of the prisoners. Two new prisoners arrive in the pit – Pharaoh's officers – the *Sar Ha'ofim* who oversees his food, and the *Sar Ma'mashkim* who oversees his drink. A fly was found in the drink, and a stone in the bread. Therefore, these two men were thrown into the pit dungeon. After twelve months in the prison, each dreams a strange dream.

The next day, Yosef sees them sitting in the corner with long faces. He asks them, "Why are you looking so sad today?" (Bereshis 40:7). What an astounding question! What kind of a question is that to ask prisoners in the pit dungeon of Mitzrayim? They are in a nasty prison and they do not want to be there. They want to go home. If there is anywhere in the world where they are justified in wearing long faces, this is it.

We see two things from Yosef's question. Firstly, we see that Yosef himself is not depressed. If he were, he would not care that others were wearing long faces. After all, misery loves company. Secondly, we see that the mood of the prisoners in the pit dungeon was cheerful.

Kinderlach . . .

Things do not always go so smoothly. Sometimes very unpleasant things happen to us. We may even experience suffering. How do we react to this? Some people may become sad and melancholy. They may give up hope in Hashem's kindness. Others may become angry and bitter. They feel that their suffering is unfair. How did Yosef HaTsaddik react? With emunah in his heart. He felt Hashem's presence at all times and trusted in Him. He knew with perfect clarity that everything was for the good. He knew that Hashem was always with him; constantly showering him with good things, even if they were unpleasant. Therefore, he was never sad, despairing, or angry. He was only happy. Happy with the warm feeling of closeness to Hashem in his heart. He is a role model for us. This is quite a high madrayga (spiritual level); after all, he was a tsaddik. However, we can appreciate it and strive for it. We can pray for Siyata Di'Shmaya (Heavenly Assistance) to achieve it. If we deal with tsorus (troubles) with this attitude even once a day or once a week, we have accomplished something great. We have taken a step towards becoming a holy person – a tsaddik – just like our ancestor Yosef.

Peace and Quiet

“Yaakov settled in the land where his father lived, the land of Canaan” (Bereshis 37:1). Rashi adds that Yaakov wanted to live in serenity. However, the distress of Yosef came upon him, and spoiled his hopes. *Tsaddikim* want to live

in serenity?!? In heaven, the angels were dumbfounded by this request. Hashem said, “Isn't it enough for *tsaddikim* to have peace in the next world? They want tranquility in this world also?”

At first glance this seems a bit puzzling. After all, why would a *tsaddik* want peace and quiet? Not to sit back on his easy chair and daydream all day. A *tsaddik* is not interested in just passing the time away. He wants to be free of stress and worries, in order to learn Torah better. He wants a beautiful private study; walls lined with new seforim, comfortable new furniture, and sparkling clean windows, open to the clean fresh air. Such a place will allow him to put all of his energies into serving Hashem. What is wrong with wanting nice surroundings in order to perfect one's *Avodas Hashem* (Service to Hashem)? Rav Leib Chasman in his sefer *Ohr Yohel* answers this question. We may think that we want these things to broaden our spiritual vistas. They are really the requests of the *Yetzer Hora* (Evil Inclination). He cares nothing about our souls, and only wants to increase our physical desires.

Rav Chasman relates a fundamental principle. A person's mission in this world is not to acquire things that he does not have. Rather, he must use what he does have to acquire as much wisdom as he can. Hashem gives him everything that he needs to perfect himself. We say this twice daily in *Kriyas Shema*. “And you shall love Hashem your G-d ... with all of your might” (Devorim 6:5). Rav Chasman interprets the Gemora's (Berachos 54a) commentary on this verse to mean that you must love Hashem in each and every situation that He creates for you. You are lacking nothing.

Kinderlach . . .

“I can't learn now. I'm too tired. I'm too hungry. I don't like the Rebbe. I'm not happy with my chavrusa. My seat is too near the window. My seat is too far from the window. My gemora is too small. My foot hurts. My glasses are dirty.” Kinderlach, these may all be valid reasons for not being able to learn. Or, they may be the Yetzer Hora talking to you. He wants to spoil you, telling you that things have to be “just so” in order for you to learn well. Don't believe him. Remember that the greater the difficulty, the more reward for the mitzvah. Take a deep breath and “full speed ahead”!

והגדת לבנה

פרשת וישב

יכולים להבין אותו אם הוא היה סובל עקב כך מדכאון. קל מאוד לאדם לאבד את אמונתו בטובו של ה' במצב כזה.

הרב מתתיהו סלומון שליט"א מציע ניתוח מחזק ומחייב של סיפור של יוסף הצדיק. יוסף לא סבל מדכאון בבור. אנו רואים זאת במפורש בפסוקים שבתורה. השר הממונה על בית הסוהר רואה שיוסף הוא חכם ובעל כשרונות. הוא ממנה אותו לאחראי על האסירים. שני אסירים חדשים מגיעים לבית הסוהר – שרים של פרעה: שר האופים, האחראי על הכנת האוכל של פרעה, ושר המשקים, האחראי על המשקאות. זבוב נמצא במשקה, ואבן בתוך כיכר לחם. ולכן הושלכו שני אנשים אלה לבור. לאחר שנה של שהות שם, כל אחד מהם חולם חלום מוזר.

למחרת רואה אותם יוסף יושבים בצד ופניהם עצובות. הוא שואל אותם: "מדוע פניכם רעים היום?" (בראשית מ', ז). איזו שאלה משונה! איזו מין שאלה זו לשאול אסירים בבית הסוהר של מצרים? הלוא הם נמצאים במקום בלתי נעים בעליל, ואינם רוצים להיות בו. הם רוצים להשתחרר וללכת לבתיהם. אם יש מקום בעולם שבו מוצדק לשבת עם פנים חמוצות, זהו המקום.

אנו רואים שני דברים משאלתו של יוסף. קודם כל, אנו רואים שהוא עצמו לא היה מדוכא ממצבו. כי אם הוא היה אכן מדוכא, לא היה אכפת לו שאחרים נראים עצובים, שהרי צרת רבים חצי נחמה. שנית, אנו רואים שמצב הרוח של האסירים בבור היה טוב. שהרי שני שרי פרעה בלטו בין כולם בכך שהיו עצובים. מצב רוחם היה שונה מזה של כל שאר האסירים. יוסף היה חייב לברר: מה כל העניין? נכון, אתם אסירים בבית הסוהר במצרים, אך מדוע לשבת בפנים חמוצות? איפה החיוכים ששוכנים באופן טבעי על פניהם של אנשים בעלי אמונה? אנו רואים שיוסף הצדיק היה כה שמח ומלא בבטחון בה' שהוא שימח את כל האסירים בבית הסוהר הנורא הזה. הוא ידע שהקב"ה נמצא אתו, אפילו בבור הזה. איזו אמונה בה! איזה לב שמח! איזה צדיק!

שקט ושלוה

"וישב יעקב בארץ מגורי אביו, בארץ כנען" (בראשית ל"ז, א'). רש"י מסביר שיעקב בקש לשבת בשלוה, אך אז באה עליו צרת יוסף. הצדיקים רוצים לחיות בשלוה? בשמים, לא האמינו המלאכים למשמע אזניהם. "לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא אלא שמבקשים לישוב בשלוה בעולם הזה?"

במבט ראשון הדברים נראים תמוהים. אחרי הכל, לשם מה רוצה הצדיק שקט ושלוה? לא כדי להתרווח בכורסא ולחלום כל היום. הצדיק אינו מעוניין רק "להעביר את הזמן". הוא רוצה להיות משוחרר ממתח ודאגות כדי ללמוד תורה. הוא רוצה חדר לימוד יפה עם קירות מכוסים בספרים חדשים, רהיטים חדשים ונוחים, חלונות מבריקים הנפתחים אל האויר הצח והנקי. מקום כזה יעזור לו להפנות את כל כוחותיו לעבודת ה'. האמנם? אך מה לא בסדר בלרצות סביבה יפה כדי לשפר את עבודת ה'? ר' לייב חסמן בספרו "אור יהל" עונה על שאלה זו. אנחנו משלים את עצמנו שאנו רוצים בדברים אלו כדי להרחיב את אופקינו הרוחניים. בעצם אלו דרישותיו של היצר הרע. לא אכפת לו בכלל מנשמותינו, הוא רק רוצה לחזק את תאוותינו הגשמיות.

הרב חסמן מלמד אותנו עקרון יסודי מאד. תכליתו של האדם בעולם הזה היא לא להשיג את מה שעדיין אין לו בגשמיות, אלא להשתמש במה שיש לו כדי להחכים יותר ויותר. ה' נותן לאדם את כל מה שהוא צריך כדי להשלים את עצמו. אנו אומרים זאת פעמיים ביום בקריאת שמע, "ואהבת את ה' אלוהיך... ובכל מאודך" (דברים ו', ה). הרב חסמן מפרש את דברי הגמרא (ברכות נ"ד, ע"א) על פסוק זה, שעלינו לאהוב את ה' בכל מצב בו הוא מעמיד אותנו. לא חסר לנו כלום.

ילדים יקרים...

"אני לא יכול ללמוד עכשו, אני עייף מדי. אני רעב מדי. אני לא אוהב את הרבה. אני לא מרוצה מהחברותא. המקום שלי קרוב מדי לחלון. המקום שלי רחוק מדי מן החלון. הגמרא שלי קטנה מדי. כואבת לי הרגל. המשקפיים שלי מלוכלכים." ילדים יקרים, כל אלו יכולות להיות סיבות מוצדקות למה לא ללמוד. אך יתכן מאד שזוהו היצר הרע המדבר אליך. הוא רוצה לקלקל אותך ולומר לך שכל דבר צריך להיות בדיוק כך ולא אחרת כדי שתוכל ללמוד כמו שצריך. אל תאמין לו. זכור! ככל שהקושי גדול יותר, גדל עמו גם שכר המצוה. קח נשימה עמוקה... קדימה!

ה' תמיד עמנו

הבור במצרים. בית סוהר. המקום האחרון בעולם שמישהו היה רוצה להיות בו. כל בית סוהר של ימינו הוא כמו מלון של חמישה כוכבים בהשוואה לבור במצרים. אך מי הוא שמוצא את עצמו שם? לא אחר מאשר יוסף הצדיק. הוא מואשם - על לא עוול בכפיו - על ידי אשתו של אדוניו ומושלך לבית הסוהר הנורא הזה. מלבד הסבל הגופני שם בשל התנאים הנוראים, הוא פוגש שם את שולי החברה - הפושעים הגרועים ביותר והאנשים השפלים ביותר במצרים. כמה ביזוי והשפלה יש כאן לאדם הנקי מכל חטא! היינו

ילדים יקרים...

החיים אינם מתנהלים תמיד על מי מנוחות. לפעמים קורים לנו דברים מאוד לא נעימים. ייתכן שאפילו נסבול. כיצד אנו מגיבים לסבל זה? יש אנשים שעשויים להתעצב ולראות שחורות. ייתכן שהם יאבדו את התקווה בחסדו של ה'. אחרים עשויים לכעוס ולהתמרמר. הם סוברים שהסבל שלהם איננו מגיע להם. מה היתה תגובתו של יוסף הצדיק? היתה לו אמונה בלב; הוא הרגיש את נוכחות ה' תמיד ובטח בו. הוא ידע בבהירות גמורה שהכל לטובה. הוא ידע שה' תמיד אתו; תמיד משפיע עליו דברים טובים, גם כשאין הם נעימים. ולפיכך הוא מעולם לא היה עצוב או מיואש וגם לא כעס. הוא היה רק שמח. שמח בתחושה החמה של קרבת ה' בלבו. הוא יכול לשמש לנו דוגמא. זוהי מדרגה גבוהה למדי - אחרי הכל, הוא היה צדיק. אך אנו יכולים להעריך אותה ולשאוף להגיע אליה. אנו יכולים להתפלל לסייעתא דשמיא כדי להשיג אותה. אם אנו מתייחסים לצרות שלנו בצורה זו אפילו פעם ביום או פעם בשבוע, כבר השגנו משהו גדול. כבר צעדנו צעד אחד לקראת היותנו לאנשים קדושים - צדיקים - בדיוק כמו יוסף הצדיק.